

Dr Andrew Goodall
Ysgrifennydd Parhaol
Permanent Secretary

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mark Isherwood AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus a Gweinyddiaeth Gyhoeddus
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

05 Medi 2023

Annwyl Mr Isherwood

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus a Gweinyddiaeth Gyhoeddus – Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Llywodraeth Cymru 2020-21

Diolch ichi am eich llythyr pellach, dyddiedig 18 Gorffennaf, ynghylch Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Llywodraeth Cymru 2020-21. Byddaf yn ymateb i'r ymholiadau yn y drefn y cawsant eu codi.

Argymhelliad 1 - mae'r Pwyllgor yn cydnabod gwerth posibl secondiadau, ond mae'n parhau i bryderu am benodiadau tymor hwy ar y sail honno, oherwydd materion yn ymwneud â thelerau ac amodau, yn ogystal â thryloywder y trefniadau hynny. Rydym yn nodi bod polisi Llywodraeth Cymru yn datgan, hyd yn oed gydag estyniad, na ddylai secondiadau bara mwy na phedair blynedd. Mae'n ymddangos bod telerau eich penodiad i Lywodraeth Cymru, fel Cyfarwyddwr Cyffredinol y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a Phrif Weithredwr GIG Cymru yn wreiddiol, a bellach fel Ysgrifennydd Parhaol, yn mynd yn groes i'r polisi hwn.

Yn eich ymateb, rydych chi'n dweud y bydd eich tîm Adnoddau Dynol yn adolygu a gwella polisi Secondiad a Benthyciadau Llywodraeth Cymru a'i fod yn cefnogi prosesau Llywodraeth Cymru yn dilyn gwaith archwilio mewnol. Byddem yn croesawu eglurhad ynghylch a yw hyn yn gysylltiedig â'r dystiolaeth a roesoch i'r Pwyllgor ym mis Mawrth ynghylch Archwilio Mewnol yn cyhoeddi tri adroddiad sicrwydd cyfyngedig yn ystod 2021-22, gydag un ohonynt yn ymwneud â

**BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 6935
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

secondiadau a threfniadau ehangach. Byddem hefyd yn croesawu gwybodaeth am yr amserlenni ar gyfer cwblhau'r adolygiad.

Er fy mod yn nodi pryder parhaus y Pwyllgor am delerau fy mhenodiad, nid oes fawr iawn y gallaf ei ychwanegu at fy ymateb blaenorol lle'r wyf yn nodi ein polisi ein hunain, a dull Swyddfa'r Cabinet o ymdrin â secondiadau. Mae'r ddwy ffordd yn darparu ar gyfer eithriadau.

Mae polisiâu AD yn darparu fframwaith sy'n darparu ar gyfer y rhan fwyaf o senarios, ond ni allant byth gwmpasu pob amgylchiad gwahanol. Mae llawer o secondiadau yn cael eu rhoi ar waith drwy benodiad uniongyrchol, i ddod ag arbenigedd penodol i'r sefydliad ond mae'n golygu na fu hysbyseb agored o reidrydd ar gyfer y cyfle hwnnw. Dyna lle mae'r deiliadaeth pedair blynedd yn dod yn bwysig ac yn sicrhau nad ydym yn cadw pobl am gyfnod rhy hir, heb gystadleuaeth. Hyd yn oed wedyn, mae lle i ymestyn os gellir cyflwyno achos cyfiawn i Gomisiwn y Gwasanaeth Sifil i wneud hynny. Mae mwy o hyblygrwydd i ymestyn secondiadau sydd wedi'u rhoi ar waith drwy broses deg, agored ac ar sail teilyngdod (fel fy secondiad innau) a dyma'r hyblygrwydd a gymhwyswyd i'r trefniadau secondiad sydd ar waith ar gyfer fy rôl DG. Cymeradwyir yr holl secondiadau ac estyniadau yn unol ag egwyddorion y Comisiwn a gofynion Swyddfa'r Cabinet sydd ar waith.

Ni allaf ond ceisio sicrhau PAPAC ymhellach fod yr holl gymeradwyaethau angenrheidiol wedi'u hennill a bod y gofynion statudol ar gyfer penodi ar y sail hon wedi'u dilyn ar gyfer pob un o'r uwch benodiadau o dan sylw, gan gynnwys fy mhenodiad innau i Ysgrifennydd Parhaol. Rwyf yn ymwybodol eich bod yn gofyn imi am broses sy'n ymwneud â'm penodiad na wneuthum ei goruchwylio ac a gafodd ei rheoli gan Swyddfa'r Cabinet ar lefel Llywodraeth y DU, gyda chyfranogiad personol Prif Gomisiynydd y Gwasanaeth Sifil. Cafodd fy mhenodiad a'r cynnig o secondiad imi wedyn eu clirio ar y lefelau uchaf. Cefais fy mhenodi ar ôl proses gystadleuol o dan arweiniad Comisiynydd y Gwasanaeth Sifil sy'n cael ei chymhwyso'n gyson i recriwtio i rolau uwch ym mhob adran o'r Llywodraeth; ac nid yw'n briodol imi esbonio'r broses yn bersonol. Am y rheswm hwn, rwyf yn awgrymu eich bod yn mynd ar drywydd unrhyw faterion pellach yn uniongyrchol gyda Swyddfa'r Cabinet os oes gennych gwestiynau pellach.

Gallaf gadarnhau bod yr adolygiad o'n polisi secondiadau a benthyciadau yn gysylltiedig â gwaith a wnaed gan gydweithwyr Archwilio Mewnol, a'r sicrwydd cyfyngedig a ganfuwyd fel rhan o'r gwaith hwnnw. Mae'r adroddiad Archwilio Mewnol a'r Argymhellion wedi bod yn destun monitro mewnol parhaus i olrhain cynnydd yn erbyn terfynau amser cyflawni - gyda'r adroddiad diwethaf wedi'i lunio ym mis Mehefin 2023.

**BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
CF10 3NQ

Ffôn • Tel 0300 025 3289
PS.PermanentSecretary@gov.wales
Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Bydd yr adroddiad cynnydd nesaf yn cael ei gwblhau ddiwedd mis Medi ac yn cael ei adrodd i'r Prif Swyddog Gweithredu a bydd yn adlewyrchu statws yr holl Argymhellion sydd ar gau ac yn cynnwys unrhyw is-setiau o gamau gweithredu sydd â therfyn amser cyflawni o fis Awst 2023 neu'r tu hwnt.

Argymhelliad 4 - mae'r Pwyllgor yn gofyn am wybodaeth ychwanegol am delerau penodiad Judith Paget. Nodwn mai 19 Mai yw dyddiad eich ymateb, gyda'r cyhoeddiad am benodiad Judith yn dilyn ar 1 Mehefin. Hysbyswyd y Pwyllgor am y penodiad mewn llythyr dyddiedig 6 Mehefin, na chafodd ei anfon at y Pwyllgor tan 12 Mehefin. O ystyried ein diddordeb yn y mater hwn, rydym yn siomedig y cawsom ein hysbysu am y penodiad 12 diwrnod ar ôl y cyhoeddiad.

Mewn perthynas â'ch ymateb i argymhelliad 4, dywedoch na fyddai'n briodol gwneud sylw ar ymarfer recriwtio byw ar wahân i amlinellu bod y broses yn y cyfnod asesu ar hyn o bryd. Credwn y dylai'r Pwyllgor, o leiaf, fod wedi cael y manylion sylfaenol ynghylch pryd y cafodd y swydd ei hysbysebu, y dyddiad cau a'r dyddiad cyfweld, y disgrifiad swydd, a'r band cyflog. A allwch chi gadarnhau ar ba fand cyflog y penodwyd y Cyfarwyddwr Cyffredinol?

Nodwn y cafodd y broses recriwtio ei chadeirio gan Gomisiynydd Gwasanaeth Sifil, ac iddi ddilyn y broses recriwtio allanol a bennwyd gan Swyddfa Cabinet y DU, fel sy'n digwydd yn achos pob penodiad lefel Cyfarwyddwr Cyffredinol ar draws Gwasanaeth Sifil y DU. Mae gennym bryderon bod hon yn broses recriwtio sy'n gweddu i angen gwasanaeth sifil, gydag arweinyddiaeth y GIG yn fater eilaidd.

A allech chi roi manylion am yr hysbyseb swydd, a sut a ble y cafodd ei hysbysebu, i leddfu'r pryderon hyn? A allwch chi hefyd egluro'r telerau penodi, gan gynnwys a yw'r Cyfarwyddwr Cyffredinol yn parhau ar secondiad o Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan?

Yn unol â'ch cais, rwyf wedi atodi'r hysbyseb a'r pecyn ymgeisio ar gyfer rôl Cyfarwyddwr Cyffredinol, Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol/ Prif Weithredwr GIG Cymru, Llywodraeth Cymru.

[Cyfarwyddwr Cyffredinol, Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol / Prif Weithredwr GIG Cymru - Llywodraeth Cymru\(tal.net\)](#)

Agorodd y cyfnod ymgeisio ar 15 Chwefror 2023 a daeth i ben ar 12 Mawrth gyda band cyflog wedi'i hysbysebu o tua £180,000 (mae gan baneli ddisgresiwn gyda chymeradwyaeth y Comisiynydd i benodi ymgeiswyr allanol hyd at ystod o 20% o'r cyflog a hysbysebwyd). Mae manylion y broses ddethol drylwyr a'r dyddiadau cysylltiedig ar gyfer pob cam i'w gweld yn yr hysbyseb ac maent i'w gweld hefyd yn adran 7 o'r Pecyn Ymgeisio.

**BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Cafodd y swydd ei hysbysebu ar borth recriwtio Llywodraeth Cymru a bwrdd swyddi'r Gwasanaeth Sifil; gwnaethom hefyd gyflogi cwmni gweithredol gydag arbenigedd yn y GIG a recriwtio ym maes gofal iechyd i weithredu ar ein rhan ac i gynnal chwiliad rhyngwladol.

O ran eich sylwadau bod rôl arweinyddiaeth y GIG yn ystyriaeth eilaidd, fe welwch o'r pecyn ymgeiswyr nad oedd hyn yn wir, a bod cyfrifoldebau rôl Cyfarwyddwr Cyffredinol Llywodraeth Cymru ac arweinyddiaeth a goruchwyliaeth GIG Cymru wedi'u nodi'n glir iawn. Penodi ymgeisydd â'r gallu a'r profiad arweinyddiaeth i reoli cyfrifoldebau deulol y rôl oedd canolbwynt yr asesiad. Roedd hyn yn rhan lawn iawn o'r asesiad, gan gynnwys aelodau'r panel â phrofiad o'r GIG. Cafodd y Panel ei gadeirio'n bersonol gan Brif Gomisiynydd y Gwasanaeth Sifil i arwain y broses a'r canlyniad. Gan nodi barn aelodau ar gyd-destun y GIG, hoffwn bwysleisio bod rhaid i'r broses gael ei harwain gan wasanaethau sifil gan mai swydd barhaol yn y gwasanaeth sifil ydyw.

Fel y nodwch, cyhoeddwyd penodiad Judith Paget i'r rôl yn gyhoeddus ar 1 Mehefin. Rydym wedi ymrwmo i hysbysu PAPAC o'r trefniadau cyflogaeth ar gyfer uwch swyddogion (DG ac uwch) o fewn amserlen resymol, pan fydd y broses ddyledus ar gyfer penodiad yn cael ei chwblhau a'i chyhoeddi, gan gydbwysu'r hawl i gyfrinachedd ar gyfer yr unigolyn ac yn unol ag agweddau ar drefniadau penodi y mae PAPAC wedi nodi diddordeb ynddynt yn flaenorol. Rhoddodd y llythyr oddi wrth ein Cyfarwyddwr AD fanylion pellach am y broses a'r wybodaeth am fwriad Mrs Paget i ymadael â'i chyflogaeth yn y GIG nad oedd, yn gwbl briodol, wedi'i wneud yn gyhoeddus ac fe wnaethom gyflawni ein hymrwymiad i chi yn llawn yn y mater hwn. Ar hyn o bryd mae Judith yn dal ar secondiad gyda ni tra bo gwaith ar delerau ac amodau terfynol ei gwasanaeth yn dal i fynd rhagddo, ac nes iddi gwblhau ei chyfnod rhybudd ffurfiol gyda'i chyn-gyflogwr, y GIG, i ymuno â'r gwasanaeth sifil. Er y byddwn mor dryloyw ag y gallwn fod ynghylch y manylion terfynol ar ôl i'r rhain gael eu cadarnhau, ni allwn ddatgelu'r manylion hynny i chi ond pan fydd yn briodol i wneud hynny.

Argymhelliad 7 – mae'r Pwyllgor yn nodi eich ymateb a'ch ymrwymiad i ddod i gytundeb gyda'r Comisiwn ynghylch cwrpas y term "newidiadau sylweddol", ar gyfer datgeliadau cyfrifon neu hysbysu'r Pwyllgor am newidiadau i drefniadau gwaith neu dâl. Mae'r Pwyllgor yn gwahodd Llywodraeth Cymru, wrth ymateb i'r llythyr hwn, i nodi ei hawgrym ar gyfer beth fyddai hyn yn ei gynnwys

O ran datgeliadau 'newidiadau sylweddol' ar gyfer datgeliadau'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol yn y cyfrifon blynyddol, rydym yn awgrymu y byddai hyn yn cynnwys:

**BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
CF10 3NQ

Ffôn • Tel 0300 025 3289
PS.PermanentSecretary@gov.wales
Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

- Esboniad o'r buddion pensiwn a ddatgelir yn y Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol Sengl ac os oes ffigurau negyddol / anarferol, esboniad o'r ffactorau sy'n achosi symudiadau o'r fath.
- Ar gyfer Uwch Swyddogion ar secondiad, dyddiad dechrau a diwedd tymhorau'r secondiad, eglurhad o delerau ac amodau cyflogi'r secondai, ac os yw'r secondiad yn cael ei ymestyn manylion o ddyddiad dechrau a gorffen yr estyniad.
- Dyddiadau dechrau ar gyfer penodiadau newydd i rolau Uwch Swyddogion ac a yw penodiad yn barhaol neu'n Drefniant Dyrchafiad Dros Dro.
- Dyddiadau gorffen ar gyfer terfynu rolau Uwch Swyddogion, ac a yw'r terfynu i'w briodoli i secondiad, diwedd contract cyfnod penodol, ymddeol, ymddiswyddo, ailstrwythuro sefydliadol etc.
- Manylion dyfarniadau cyflog sy'n gymwys i Uwch Swyddogion am y flwyddyn ariannol yr adroddir arni.
- Cyflog cyfwerth ag amser llawn ar gyfer unrhyw staff sy'n ymgymryd â swydd rhan o'r ffordd drwy'r flwyddyn neu sy'n ymgymryd â rôl yn rhan-amser.
- Datganiad bod swyddog yn rhan-amser a phryd y dechreuodd y gwaith rhan-amser os yw o fewn y flwyddyn.
- Datgelu a yw swyddog wedi ymddeol yn rhannol, a chadarnhad a yw ei gyflog a'i oriau gwaith wedi cael eu lleihau, a beth fyddai eu cyflog cyfwerth ag amser llawn.

O ran rhoi gwybod i'r Pwyllgor am newidiadau sylweddol i drefniadau gwaith neu gydnabyddiaeth ariannol, rydym yn awgrymu y byddai hyn yn cynnwys diweddariad chwarterol i PAPAC a byddai'n cynnwys:

- Y Tîm Adnoddau Dynol i hysbysu PAPAC am drefniadau secondiad yn y dyfodol ar gyfer unrhyw rôl ym mand cyflog SCS 2 (Cyfarwyddwyr ac uwch) pan fydd y secondiad yn dechrau a lle bo'n berthnasol, ar y pwynt y gwneir unrhyw ddiwygiadau i'r telerau.

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

- Lle bo'r Adroddiad ar Gydabyddiaeth Ariannol a Staff yn ei Gyfrifon a/neu yn ei Ddatganiad am Bolisi Tâl yn datgelu gwybodaeth am aelodau unigol o staff sydd ar secondiad, byddwn yn adrodd am gyfnod y swydd ar gyfer y trefniadau yn y dogfennau cyhoeddiedig hynny.
- Byddwn yn rhoi gwybod i PAPAC am unrhyw newidiadau i drefniadau gweithio'r Ysgrifennydd Parhaol ar yr adeg y gwneir penderfyniad.
- Byddwn yn rhoi gwybod i PAPAC am unrhyw newidiadau a wneir i drefniadau gwaith Cyfarwyddwyr Cyffredinol ar yr adeg y gwneir penderfyniad

Argymhelliad 11 – Rydym yn nodi eich bod yn gwrthod yr argymhelliad hwn. Er ein bod yn cydnabod eich esboniad, roedd argymhelliad y Pwyllgor yn ymwneud â Llywodraeth Cymru yn darparu mwy o wybodaeth yn ei Chyfrifon 2021-22 ynghylch ei hamcangyfrif o dwyll a gwall nag y gwnaeth yn ei Chyfrifon 2020-21, yn hytrach na gofyn am ei gynnwys.

Roedd Cyfrifon 2020-21 Llywodraeth Cymru yn cynnwys ei hamcangyfrif o dwyll a gwall, heb naratif cysylltiedig i esbonio'r dystiolaeth yr oedd yn seiliedig arni a'i chyfrifiadau. Darparwyd y wybodaeth hon ym Memorandwm Archwilydd Cyffredinol Cymru ar gyfer y Pwyllgor ar gymorth busnes COVID-19 yn 2020-21 (Hydref 2022).

Mae'r Pwyllgor yn cydnabod bod Llywodraeth Cymru wedi darparu sylwebaeth am ei hamcangyfrif o dwyll a gwall yn ei Chyfrifon 2021-22. Fodd bynnag, nid yw'n ymddangos bod hyn yn cyflwyno'r amcangyfrif o dwyll a gwall mewn ffordd y gellir ei chymharu â'r sail a fabwysiadwyd ar gyfer 2020-21, neu a ddiweddarwyd ohoni. Yn ogystal, mae'r datganiad yn eich Cyfrifon 2021-22, sef “nid oes unrhyw faterion wedi'u nodi” yn ffurflenni awdurdod lleol ar gyfer 2020-21, yn ymddangos yn groes i'r dystiolaeth ategol ar gyfer ystod amcangyfrif 2020-21, fel y nodwyd gan Archwilydd Cyffredinol

Byddem yn croesawu esboniad pellach a diweddariad ynghylch amcangyfrif Llywodraeth Cymru o'r lefel gyffredinol o dwyll a gwall ar draws ei chymorth busnes COVID-19, p'un ai ar gyfer cyllid a weinyddwyd yn 2021-22 yn unig a/neu'r sefyllfa gyfunol sy'n cwmpasu'r holl gynlluniau. Dylai hyn ganiatáu cymhariaeth â'r wybodaeth i gefnogi'r amcangyfrif o dwyll a gwall ar gyfer 2020-21.

Rydym hefyd yn pryderu nad yw geiriad yr argymhelliad yn eich llythyr ymateb yn cyd-fynd â'r geiriad sydd yn yr adroddiad, a allai arwain at ddryswch. Gofynnwn i Lywodraeth Cymru sicrhau bod geiriad llawn argymhellion yn y dyfodol yn cael

**BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
CF10 3NQ

Ffôn • Tel 0300 025 3289
PS.PermanentSecretary@gov.wales
Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

eu cynnwys mewn ymatebion yn y dyfodol os yw Llywodraeth Cymru yn bwriadu eu dyfynnu.

I egluro ymhellach, roedd y lefel amcangyfrifedig o dwyll a gwallau a gynhwysir yng Nghyfrifon Cyfunol Llywodraeth Cymru 2020-21 a 2021-22 yn amcangyfrif yn seiliedig ar y dystiolaeth a oedd gennym ar y pryd.

Yn 2020-21 roedd yr achosion o dwyll yr adroddwyd arnynt yn llai na 0.08%. Yn 2021-22 roedd y gyfradd wallau / twyll yn dal yn is na 1%.

Mae hyn yn cymharu â chyfradd twyll a gwallau Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol Llywodraeth y DU, a amcangyfrifwyd yn ei Hadroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2020-21 yn 8.9% (yn 2021-22 roedd y gyfradd hon yn 8.4%). Yn yr un modd, roedd y gyfradd twyll a gwallau a adroddwyd gan Lywodraeth yr Alban rhwng 1-2% yn 2020-21 a 2021-22. Felly, nododd Llywodraeth y DU a Llywodraeth yr Alban gyfraddau twyll a gwallau uwch na rhai Llywodraeth Cymru.

2020-21

Cynlluniau a Gyflawnwyd gan Awdurdodau Lleol

Ar gyfer Cynlluniau a Gyflawnwyd gan Awdurdodau Lleol (ALLau) roedd ein gwaith monitro ar ôl cwblhau yn cynnwys dau ymarfer.

Roedd gofyniad i bob ALI gwblhau "Tystysgrif Archwilio, Datganiad Blynyddol o Wariant Grant" yn ystod 2020-21.

Roedd yr ALLau yn atebol os oeddent yn torri'r amodau hyn. Yn ogystal, mae gan swyddogion Adran 151 nifer o ddyletswyddau statudol gan gynnwys y gofyniad i sicrhau bod materion ariannol yr ALI yn cael eu gweinyddu'n briodol a'r angen i sicrhau cydymffurfiaid â'r holl ofynion statudol ar gyfer cyfrifyddu ac archwilio mewnol (gan gynnwys cofnodion ategol a phob system o wiriadau a rheolaeth fewnol). Mae hyn yn cyd-fynd â dull o weithio mewn partneriaeth a chyd-gyflawni/atebolrwydd o dan weithrediad arferol ag ALLau.

Felly cyflawnodd pob Awdurdod Lleol, fel ein hasiant, y gwaith monitro a oedd yn angenrheidiol yn ei farn ef er mwyn bodloni'r amodau yn y llythyr dyfarnu grant ac fe gwblhaodd y Dystysgrif Archwilio, a'r Datganiad Blynyddol o Wariant Grant i roi sicrwydd ar hyn yn ôl y gofyn. Cyfrifoldeb y swyddog Adran 151 yw dylunio'r system fonitro a rheoli.

Ar gyfer 2020-21, dychwelodd 19 allan o 22 awdurdod lleol y Dystysgrif Archwilio, Datganiad Blynyddol o Wariant Grant, ardystiad gan swyddog Adran 151 yr Awdurdod

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
CF10 3NQ

Ffôn • Tel 0300 025 3289
PS.PermanentSecretary@gov.wales
Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Lleol ynghylch sut yr oedd y cynllun wedi cael ei redeg a'i reoli. Ystyriodd adolygiad o'r Dystysgrif Archwilio, Datganiad Blynyddol o Wariant Grant gan swyddogion Llywodraeth Cymru'r cynnwys ac ni nodwyd unrhyw feysydd a oedd yn destun pryder na diffyg cydymffurfio. Roedd y ffurflenni a ddaeth i law i gyd yn nodi bod rheolaethau ar waith ar gyfer y cynlluniau yn 2020-2021.

Yn ogystal, gofynnwyd am ffurflenni gwallau/twyll ar wahân oddi wrth bob awdurdod lleol. Daeth 16 i law ac mae'r canlyniadau wedi'u cynnwys isod, gan ddarparu'r gyfradd gwallau/twyll 0.08% a gynhwysir yng nghyfrifon 2020-21.

Cynlluniau a Gyflawnwyd gan Awdurdodau Lleol 2020-21: Cyfradd Twyll/Gwallau

Achosion o dwyll a hysbyswyd gan ALLau	142
Nifer yr ALLau a ymatebodd	16
Cyfanswm nifer yr ALLau	22
Grosio'r rhif twyll i fyny i'w allosod ar gyfer pob ALI	195
Cyfanswm y grantiau ALLau a roddwyd	246,127
Cyfradd Gwallau/Twyll	0.08%

Cynlluniau ERF a Gyflawnwyd gan Lywodraeth Cymru 2020-21: Cyfradd Twyll/Gwallau

Adeg cyhoeddi Cyfrifon Cyfunol Llywodraeth Cymru 2020-21, roedd pob PCM ar gyfer Cam 1 a 2 wedi'u hanfon ond nid oedd pob busnes wedi ateb ac roedd swyddogion yn mynd ar drywydd hyn.

Gwallau/Twyll a nodwyd	1
Monitro a wnaed (achosion)	24
Cyfradd Gwallau/Twyll amcangyfrifedig yn ôl achos	4.17%
Gwall/Twyll a nodwyd yn ôl gwerth	£60,000
Gwerth y cyllid a roddwyd	£775,086
Cyfradd Gwallau/Twyll	7.74%

BUDDSODDWR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Mae hyn yn rhoi amrediad gwallau/twyll cyffredinol o 0.08-7.74%

Amseru

Dylid nodi, oherwydd yr oedi wrth archwilio 2020-21, na chafodd y cyfrifon eu llofnodi tan fis Awst 2022. Roedd hyn yn ein galluogi i barhau i gasglu data oddi wrth yr Awdurdodau Lleol tan ddiwedd proses archwilio 2020-21. Llofnodwyd cyfrifon 2021-22 ym mis Rhagfyr 2022, felly ychydig iawn o dystiolaeth ychwanegol a gasglwyd ar gyfer 2021-22. Roeddem wedi cael gwybodaeth oddi wrth ddau Awdurdod Lleol. Roedd hyn yn golygu bod y data gwallau/twyll a gasglwyd ar gyfer cyfrifon 2021-22 yn debyg iawn i gyfrifon 2020-21 fel y dangosir isod.

2021-22

Grantiau Awdurdodau Lleol

Erbyn 2021-22 roeddem wedi cael pob un (22) o'r Tystysgrifau Archwilio, Datganiadau Blynyddol o Wariant Grant (Ardystiad gan Brif Swyddog Cyllid yr ALI) sy'n cwmpasu'r cyfan neu ran o'r arian grant a weinyddir gan yr ALLau ac ni nodwyd unrhyw faterion.

O'r 18 o 22 o ffurflenni twyll yr Awdurdodau Lleol 2021-22 a ddaeth i law, nodwyd chwe achos ychwanegol o dwyll:

Achosion o dwyll a hysbyswyd gan ALLau	6
Nifer yr ALLau a ymatebodd	18
Cyfanswm nifer yr ALLau	22
Grosio'r rhif twyll i fyny i'w allosod ar gyfer pob ALI	7
Cyfanswm y grantiau ALLau a roddwyd	13,062
Cyfradd Gwallau/Twyll	0.05%

Cynlluniau ERF a Gyflawnwyd gan Lywodraeth Cymru 2021-22: Cyfradd Twyll/Gwallau

Fel yr adroddwyd yng Nghyfrifon Cyfunol 2021-22, ym mis Rhagfyr 2022 nid oedd unrhyw achosion o dwyll wedi'u canfod drwy waith PCM.

Dull Gweithredu Llywodraeth Cymru

BUDDSODDWR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Roedd y dull a ddefnyddiwyd gan Lywodraeth Cymru yn sylweddol wahanol i ddull Llywodraeth y DU, a oedd â phoblogaeth llawer mwy o ddata i ddelio â hi. Felly roeddem yn dibynnu ar samplu ystadegol, dadansoddi tueddiadau a gwaith gan Wasanaeth Actiwari'r Llywodraeth. I'r gwrthwyneb yn Llywodraeth Cymru roeddem yn gallu defnyddio tystiolaeth sylfaenol a gafwyd yn uniongyrchol naill ai oddi wrth dderbynwyr grantiau yn achos ERF neu oddi wrth yr Awdurdodau Lleol (ALLau) yn achos y cynlluniau a gafodd eu cyflawni gan ALLau.

Canlyniadau drafft Monitro ar ôl Cwblhau 2022-23

Yn ystod 2022-23 cafwyd proses Monitro ar ôl Cwblhau gynhwysfawr a bydd y Datganiad o Lywodraethiant Blynyddol 2022-23 yn cynnwys llawer mwy o ddadansoddiad ar y canlyniadau hyd yn hyn, gan gymryd i ystyriaeth y sylwadau adeiladol a wnaed gan y Pwyllgor hwn mewn sesiynau craffu blaenorol.

Rydym yn dal i bennu manylion terfynol y canlyniadau ar gyfer y cynlluniau a gyflawnwyd gan yr ALLau, ond y canlyniadau monitro ar ôl cwblhau ar gyfer cynlluniau a gyflawnwyd gan Lywodraeth Cymru fel yr oeddent ym mis Ebrill 2023 oedd:

- **Camau 1 to 8 –Monitro yn seiliedig ar arolwg**

Cam ERF	Nifer yr arolygon a anfonwyd	Nifer yr arolygon a ddychwelwyd
Camau 1&2 Micro	9,094	3,029
Camau 1&2 BBaCh (o dan £30,000)	1,257	421
Cam 3 Micro	1,205	690
Cam 4 -7	3,866	1,248
Cam 8	2,484	0
Cyfanswm	17,906	5,388

- **Camau 1- 8 – Monitro ar ôl Cwblhau**

Cam ERF	Nifer yr achosion	Nifer yr achosion a gaewyd
Camau 1 & 2 BBaCh (dros £30,000)	1,270	585
Camau 1 & 2 heb fod yn BBaCh	52	51
Cam 3 BBaCh / heb fod	804	189

BUDDSODDWR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

yn BBACh		
Camau 4 i 7 BBACh / heb fod yn BBACh	425	76
Camau 8 BBACh/ heb fod yn BBACh	40	0
Cyfanswm	2,371	901

- **Camau 1-8 Adenillion**

Adenillion – Wedi'u Cwblhau	Nifer yr Achosion	Gwerth yr Adeniliad
Cam 1 & 2	26	£1,641,384
Cam 3	15	£119,332
Cam 4 i 7	13	£216,743
Cam 8	0	£0
Cyfanswm	54	£1,977,459

Mae'r data hwn yn ymwneud â chronfeydd a ad-dalwyd gan y busnes oherwydd diffyg cydymffurfio â'r meini prawf cymhwysedd neu fethiant i gyflawni'r allbynnau a ragwelwyd yn wreiddiol.

- **Camau 1- 8 – Diddymwyd**

Diddymwyd	Nifer yr Achosion	Gwerth y Diddymiad
Cam 1&2	4	£102,500
Cam 3	1	£15,310
Cam 4 i 7	0	£0
Cam 8	0	£0
Cyfanswm	5	£117,810

Mae'r data hwn yn ymwneud â swm y cyllid sydd wedi'i ddiddymu oherwydd methiant y busnes i ad-dalu arian a nodwyd fel dyled; bydd hyn hefyd yn cynnwys ansolfedd y busnes.

Ym mis Ebrill 2023, nid oes unrhyw achosion o dwyll wedi'u nodi ac felly nid oes unrhyw gronfeydd wedi'u diddymu o ganlyniad i dwyll.

Bydd Llywodraeth Cymru yn cynnwys geiriad llawn yr holl argymhellion mewn ymatebion yn y dyfodol.

BUDDSODDWYR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Hyderaf y bydd yr wybodaeth ychwanegol hon o gymorth i'r pwyllgor wrth iddo ystyried cyfrifon 2020-21 a chynnal sesiynau tystiolaeth cysylltiedig.

Yn gywir,

Andrew Goodall

Dr Andrew Goodall
Ysgrifennydd Parhaol/ Permanent Secretary
Llywodraeth Cymru/ Welsh Government

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>